Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000165054

Datum
28 maart 2026

Opgesteld door
DGOBDR/BFR/RTM

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan Minister BZK
Van BFR/RTM

nota

0. Oplegnota Kamerbrief uitkomst instellen/voortzetten specifieke uitkeringen

Aanleiding
Op 19 december en 13 maart jl. heeft besluitvorming in de Ministerraad plaatsgevonden over het instellen van nieuwe of voortzetten van bestaande specifieke uitkeringen (SPUKS). In de voorliggende brief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitkomst hiervan.

Geadviseerd besluit
Instemmen met verzending van de brief en bijlagen.

Kern
- Voor het voortzetten van bestaande specifieke uitkeringen of het toekennen van nieuwe specifieke uitkeringen is een kabinetsbesluit nodig. Dit mede gelet op de administratieve- en controlelasten die specifieke uitkeringen met zich meebrengen, voor medeoverheden en ministeries.
- Aan de hand van een eerder in de MR vastgesteld afwegingskader zijn zeventien specifieke uitkeringen beoordeeld door vakdepartementen, fondsbeheerders en koepels en ter besluitvorming voorgelegd aan de Ministerraad. De te verzenden Kamerbrief gaat in op de uitkomsten van de besluitvorming.
- Het betreft vijf nieuw specifieke uitkeringen, tien specifieke uitkeringen die worden verlengd met een jaar en twee jaar specifieke uitkeringen die worden verlengd met twee jaar.
- De Kamerbrief en bijlagen worden parallel voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën, ter goedkeuring voor verzending.

Achtergrond

- Onder het vorige kabinet is in het Regeerprogramma vastgelegd dat voor het instellen van een specifieke uitkering een kabinetsbesluit vereist is. In de Startnota van dit kabinet is recent bevestigd dat deze werkwijze tijdens deze kabinetsperiode wordt gecontinueerd.

Uitkomst besluitvorming

- In mei 2025 zijn de eerdere uitkomsten van de overheveling van specifieke uitkeringen gecommuniceerd aan de Tweede Kamer. Voor zestien specifieke uitkeringen was het oordeel dat deze SPUKS in 2026 behouden zouden worden en na evaluatie omgezet zouden worden naar een Bijzondere Fondsuitkering (BFU).

Wetsvoorstel wijzing Financiële verhoudingswet

- De BFU wordt in het kader van herziening van de Financiële verhoudingswet geïntroduceerd als vervanging van de decentralisatie-uitkering en als alternatief voor de specifieke uitkering.
- De raad van State heeft op 22 maart jl. advies uitgebracht over de wijziging van de Financiële verhoudingswet en het wetsvoorstel dictum B gegeven.
- De Raad van State onderschrijft dat met het wetsvoorstel een vereenvoudiging van het stelsel kan worden bewerkstelligd, die ten goede kan komen aan de bestedingsvrijheid van medeoverheden.
- Daarnaast zijn aandachtpunten meegegeven op het gebied van de grondslagen voor het instellen van specifieke uitkeringen en de mogelijkheid voor het maken van bestuurlijke afspraken.
- Er wordt gestreefd om op korte termijn de aandachtspunten van de Raad van State te verwerken en na interdepartementale afstemming te verwerken tot een definitief wetsvoorstel.
- Vanuit departementen zijn in aanloop naar de besluitvorming zorgen geuit over het tijdspad van beoogde omzetting van specifieke uitkeringen naar de Bijzondere Fonds Uitkering (BFU). Omdat de Financiële-verhoudingswet naar verwachting medio 2026 naar de Tweede Kamer wordt gestuurd, levert dit mogelijk knelpunten op voor departementen in hun begrotingsvoorbereiding voor 2027, omdat nog enige tijd onduidelijk zal zijn of de wet tijdig wordt aangenomen. Dit levert dan ook onzekerheid op bij medeoverheden. Daarom is departementen de mogelijkheid gegeven om hun specifieke uitkering met een jaar te verlengen.

- Voor de zestien specifieke uitkeringen waarover in mei jl. al was gecommuniceerd, worden nu tien specifieke uitkeringen verlengd met een jaar.
- Voorts zijn twee specifieke uitkeringen met twee jaar verlengd, vanwege een complexer wetswijziging traject.
- Verder zijn er vijf nieuwe specifieke uitkeringen ingesteld.